

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Galeoti Martii Narniensis De Homine Libri Dvo

Galeottus <Martius>

Basileae, 1517

lecvr

urn:nbn:de:hbz:466:1-31834

os esse, etiā tacentib⁹ physicis per Aristomanē Messeniū co
 gnoscimus, uirū sūmā audaciæ magnæq; industriæ. qui ter
 centos occidit Lacedæmonios. & ipse uulneratus & captus
 per cauernā euasit. Iterū captus sopitis custodibus, ad ignē
 ut ait Plinius, aduolutus, lora exussit. Tertio hūc captū disse
 cuere Lacedæmonij causa uidendi, & eius cor hirsutū reper
 tū est. De corde hætenus, ad reliqua sermo uertatur.

Aristo/
 manes
 Messeni⁹

• IECVR •

IECVR infra transuersum septū est in parte de
 xtra sub præcordijs ab ipso trāsuerso incipiēs
 septo, gibbū (ut ait Corneli⁹) ab exteriori par
 te, ab interiori uero concauū & uentriculo infi

Iecur.

dens, in quatuor fibras diuiditur. Sic em̄ uocantur cuiusq; Fibrae.
 uisceris extrema fimbriata, ut dictū est. Nā fibras cordis di
 ci, eas pinnas a dextra & sinistra circa latiorē partē penden
 dis.

tes adeo notū est, ut repetere sit quodāmodo uitiū. Iecur cō
 nectitur cordi, per uenas quæ sanguini alimenta iocinori
 præstant, & hæc eadē ab ipso iecore distribuuntur in uenas
 unde colorē accipit. habet em̄ iecur sanguinis cōcreti colorē.

In iocino
 re sedes
 amoris.
 Titij fa
 bula un
 de?

& in eo amoris est sedes, ut tradunt sapientes. quorū autori
 tate cōmoti diuini uates, finxere Titii illū qui Latonam de
 stupro appellauit, apud inferos iocinore, hoc est ea qua pec
 cauerat parte, puniri, Vnde Vergilius in sexto Aeneidos,

Necnon & Tition terræ omnipotentis alumnum
 Cernere erat, per tota nouem cui iugera corpus
 Porrigitur, rostroq; immanis uulneratur obunco
 Immortale iecur tundens, fœcundaq; pœnis
 Viscera, rimaturq; epulis, habitatq; sub alto

t 2 Pectore,

Pectore nec fibris requies datur ulla renatis.

- Terræ alum-
nus.** Terræ alumnum appellando libidinosos, nō nisi terrena re-
spicere. & huius per nouem iugera corpus porrigi fingendo
satis manifesta sententia, amoris uitium late patere mōstra-
uit. Fibrarum autem continua & immortalis uexatio, libidi-
nis impatientiam recrudescere ac renouari certissima in-
nuatione delarat. Huc accedit singularis & alta poetarū sci-
entia. renasci enim aiunt iecoris fibras, quia in alijs uiscerib⁹
non est cum putruerint uis nascendi. Iecur uero quibus tabi-
dum rediuiua instauratione subcrefcit. Iecur apud ueteres
erat caput extorum. Volētes igitur auruspices ex extis futu-
ra cognoscere, iocinoris partē hosti, partem uero ciui, ani-
mo p̄finiebant. Itaq; in capite extorū hoc est in iecore duo
bus etiā capitib⁹ cōstitutis, eorū alterū huius, alterū uero al-
terius partis nūcupāt. Postmodū uiscera p̄secabant. Et hinc
profecta dicta sunt, Lucanus sexto, Si pectora plena
Sape dedi & laui calido profecta cerebro.
Hoc igitur facto alterius partem in alterā huius uel alterius
partis p̄sagiebāt uictoriā. Eratq; momēti maximi siq; d in
extis appareret. nā apud Laurētū sacrificātī Syllæ, in capite
uitulini iecoris similitudo coronæ apparuit, quod uictoriā
cū regno significare admonuit Posthumi⁹ auruspex, in illis
q; ut solus Sylla extis illis uesceretur. Est quoq; extorum co-
lor magnæ significationis. Vnde Lucanus primo,
Terruit ipse color uatem, nam pallida tetrīs
Viscera tincta notis gelidoq; infecta cruore
Plurimus asperfo uariabat sanguine liuor.
Hoc fuit ad uniuersū mali significationem, imminebat enim
cades & ruina maxima toti populo romano. In eo autem
quod

quod postea iungit,

Quodq; nefas nullis impune apparuit extis

Ecce uidet capiti fibrarum increfcere molem

Alterius capitis, pars ægra & marcida pendet

Pars micat & celeri uenas mouet improba pulsu,

Pompeianorū, eadē, Cæsarianorū uictoriā indicabāt exta,

& in omnibus diuinatorijs artibus, quæ apud ueteres pluri-
mæ fuerunt, ut auguria ex auibus, caria a cara dicta inuēto-
re, ut auspicia ex alijs quoq; animalibùs ut a lupo, uulpe, ser-
pēte, & a quadrupedibus quæ pedestria uocauit antiquitas,

auspicia quoq; auium quæ Tiresias, ignispicia quæ Amphia-
raus repperit, & diuinationes per fibras quarum Tages di-
citur fuisse inuentor, Vnde Lucanus,

Et fibris sit nulla fides sed conditor artis

Finxerit ista Tages,

semper habent dubia quædam, & nonnulla ita certa & in-
dubitata ut iam facta uideantur. Vnde Posthumius Auru-
spex de quo diximus, a fibris edoctus, se custodiri iussit sub-
turus capitis pœnam, nisi Syllæ dictatori omnia quæ in ani-
mo fuerant, prospere essent euētura, sed hæc omnia tempo-
ribus nostris, abolita sunt partim autoritate pōtūcum, par-
tim negligentia hominum. Olim uero optimi & sapiētissi-
mi uiri has artes sequebantur, immo senatus ipse nihil age-
bat nisi auspicio prius sumpto, non igitur mirandū Numā
pompilium, grauissimū & sapiētissimum Romanorū regē,
hydromantiam exercuisse, in aqua eim imagines deorū uide-
bat, & ab ipsis futura sciebat. Quod diuinationis genus a
Persis repertum etiam Pythagoras lōgo tempore post Nu-
mam nō ignorauerit. Sed Numā finxit antiquitas propter

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

hanc

Auguria.
Auspicia.

Ignispicia

Numa
pompilius

hanc scientiam cum Egeria collocutum. Vade satyricus,
In uallem Egeriæ descendimus. & postea,
Hic ubi nocturnæ Numa constituebat amica.

His igitur omissis ad re nostrā redeamus, iecur hoc est exto-
rū caput, cū deest, quid portendat satis superq; M. marcelli
infelix exitus dedarauit. Nam circa mortē cū Hannibale pe-
riit, iecur in extis defuit, dieq; sequenti geminū repertū est. &
C. Marius cum Vtica immolaret, in extis iecur non reperit,
quod aut deorū uirtute, aut demonū solertia, fieri autumat.
Maiores em̄ nostri, a dijs superis felicitatem, ab inferis uero
infelicia dari censebant. Lucanus primo,

Neq; enim tibi summe litauī

Iuppiter hoc sacrum cæsiq; in uiscera tauri
Inferni uenere dei,

per quos malum fieri opinabantur. Et hæc tristitia ab anti-
quis piacularia dicebantur, licet piaculare quoq; auspicū di-
ctum sit cum hostia aut ab ara effugisset, aut percussa mugi-
tum dedisset, aut in aliam partem corporis q̄ oporteret ce-
cidisset. Sed iecur cuius diminutiuum Iecusculum dicitur a
græcis epar. Vnde epararius siue epararius dicitur qui mor-
bo laborat eparis. Plautus in Curculione, Tū te igitur mor-
bus agit epararius.

Piacula-
ria.
Piaculari-
a auspicia
Iecusculū
Epar.
Eparari⁹.

• FEL •

Fel.

EL in iecore est nō omnibus animātibus datur,
nam equi, muli, asini, capræ, apri, cameli, delphi-
ni, ut ait Plinius nō habent. muriū uero aliqui
habēt. Sed paucis hominū nō est. quorū ut ait
Plinius ualitudo firma, & uita lōgior, quidā uero putauere
equo